

SIDDHANTA JYOTISHA
ACHARYA
2015 to NEP Syllabus

Acharya I Year

I - Semester

Paper 1 ज्योतिर्विज्ञानम् (पूर्वार्धम्)	Marks: 70 + 30 = 100
Paper 2 सिद्धान्तशिरोमणिः (त्रिप्रश्नाधिकारात् सूर्यग्रहणं यावत्)	Marks: 70 + 30 = 100
Paper 3 सिद्धान्तशिरोमणेः गोलाध्यायः (गोलस्वरूपप्रश्नाध्यायात् गोलबन्धाधिकारपर्यन्तम्)	Marks: 70 + 30 = 100
Paper 4 आर्यभटीयम् (गीतिकागणितपादौ)	Marks: 70 + 30 = 100
Paper 5 सिद्धान्तदर्पणः (1-2 प्रकाशौ)	Marks: 70 + 30 = 100

Acharya I Year

II - Semester

Paper 6 ज्योतिर्विज्ञानम् (उत्तरार्धम्)	Marks: 70 + 30 = 100
Paper 7 सिद्धान्तशिरोमणिः (ग्रहछायाधिकारात् पाताधिकारपर्यन्तम्)	Marks: 70 + 30 = 100
Paper 8 सिद्धान्तशिरोमणेः गोलाध्यायः (त्रिप्रश्नाधिकारात् आन्तम्)	Marks: 70 + 30 = 100
Paper 9 आर्यभटीयम् (कालक्रियागोलपादौ)	Marks: 70 + 30 = 100
Paper 10 सिद्धान्तदर्पणः (1-2 प्रकाशौ)	Marks: 70 + 30 = 100

Acharya II Year

III - Semester

Paper 11 सिद्धान्ततत्त्वविवेकः (बिम्बाधिकारः, छायाधिकारश्च)	Marks: 70 + 30 = 100
Paper 12 वास्तवचन्द्रशृङ्गोन्नतिः (सुधाकरद्विवेदीकृता वास्तवचन्द्रशृङ्गोन्नतिः)	Marks: 70 + 30 = 100
Paper 13 केतकीग्रहगणितम् (मध्यमस्पष्टाधिकारौ)	Marks: 70 + 30 = 100
Paper 14 अर्वाचीनं ज्योतिर्विज्ञानम् (1-6 अध्यायाः)	Marks: 70 + 30 = 100
Paper 15 सिद्धान्तदर्पणः (1-2 प्रकाशौ)	Marks: 70 + 30 = 100

Paper 16 सिद्धान्ततत्त्वविवेकः (उदयास्ताधिकारः, पर्वसम्भवाधिकारः, चन्द्रग्रहणाधिकारश्च)	Marks: 70 + 30 = 100
Paper 17 नीहारिका	Marks: 70 + 30 = 100
Paper 18 रेखागणितम् (5-6 अध्यायौ)	Marks: 70 + 30 = 100
Paper 19 अर्वाचीनं ज्योतिर्विज्ञानम् (सप्तमाध्यायादन्तिमं यावत्)	Marks: 70 + 30 = 100
Paper 20 सिद्धान्तदर्पणः (1-2 प्रकाशौ)	Marks: 70 + 30 = 100

॥ ग्रन्थसूची ॥

1. ज्योतिर्विज्ञानम् - अर्कसोमयाजीकृतं ज्योतिर्विज्ञानम्
प्राप्तिस्थानम् - सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयः, वाराणसी
2. सिद्धान्तशिरोमणिः - प्राप्तिस्थानम् -
a. केदारदत्तजोशीहिन्दीटीकोपेतः सिद्धान्तशिरोमणिः, वाराणसीहिन्दुविश्वविद्यालयः, वाराणसी-5
b. नृसिंहदैवज्ञस्य वासनावार्तिकटीकायुतः सिद्धान्तशिरोमणिः, चौखम्बाविद्याभवन, वाराणसी
c. अर्कसोमयाजिनः आंग्लटीकोपेतः सिद्धान्तशिरोमणिः, राष्ट्रियसंस्कृतविद्यापीठम्, तिरुपतिः
3. आर्यभटीयम् - प्राप्तिस्थानम्
a. के.वी. शर्मा सम्पादितम् आर्यभटीयम्, चौखम्बासुरभारतीप्रकाशनम्, वाराणसी
4. सूर्यसिद्धान्तः - आर्षग्रन्थः (श्रीकपिलेश्वरशास्त्रिणा सम्पादितः श्रीतत्त्वामृतभाष्योपपत्तिसहितः)
a. काशी संस्कृत ग्रन्थमाला (144), चौखम्बा संस्कृत संस्थान, पो.वा. नं. 1139, वाराणसी - 221001
5. सिद्धान्ततत्त्वविवेकः - मं. गङ्गाधरमिश्रकृतटीकोपेतः सिद्धान्ततत्त्वविवेकः,
सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयः, वाराणसी
6. वास्तवचन्द्रशुद्धोन्नतिः - सुधाकरद्विवेदीकृता वास्तवचन्द्रशुद्धोन्नतिः, चौखम्बा संस्कृत संस्थान, वाराणसी
7. केतकीग्रहगणितम् - दत्तराजटीकोपेतम् वेङ्कटेशकेतकरकृतं केतकीग्रहगणितम्,
सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयः, वाराणसी
8. अर्वाचीनं ज्योतिर्विज्ञानम् - रामनाथसहायकृतम् अर्वाचीनं ज्योतिर्विज्ञानम्,
सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयः, वाराणसी
9. नीहारिका - गोरखप्रसादद्विवेदीकृता नीहारिका, मोतीलाल बनारसीदास प्रकाशनम्, दिल्ली
10. रेखागणितम् - मुरलीधरठक्करकृतं रेखागणितम्, चौखम्बासंस्कृतप्रकाशनम्, वाराणसी

Paper - No	सहायकग्रन्थाः	प्राप्तिस्थानम्
Paper I, Paper VI,	1. ज्योतिर्विज्ञानम् -	अर्कसोमयाजीकृतं ज्योतिर्विज्ञानम् सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयः, वाराणसी
Paper II, Paper III, Paper VII, Paper VIII,	2. सिद्धान्तशिरोमणिः -	1. केदारदत्तजोशीहिन्दीटीकोपेतः सिद्धान्तशिरोमणिः, वाराणसीहिन्दुविश्वविद्यालयः, वाराणसी-5 2. नृसिंहदैवज्ञस्य वासनावार्तिकटीकायुतः सिद्धान्तशिरोमणिः, चौखम्बाविद्याभवनम्, वाराणसी 3. अर्कसोमयाजिनः आंग्लटीकोपेतः सिद्धान्तशिरोमणिः, राष्ट्रीयसंस्कृतविद्यापीठम्, तिरुपतिः
Paper IV, Paper IX,	3. आर्यभटीयम् -	1. के.वी. शर्मा सम्पादितम् आर्यभटीयम्, चौखम्बासुरभारतीप्रकाशनम्, वाराणसी
Paper V, Paper X, Paper XV, Paper XX,	4. सूर्यसिद्धान्तः -	आर्षग्रन्थः (श्रीकपिलेश्वरशास्त्रिणा सम्पादितः श्रीत- त्त्वामृतभाष्योपपत्तिसहितः) a. काशी संस्कृत ग्रन्थमाला (144), चौखम्बा संस्कृत संस्थान, पो.बा. नं. 1139, वाराणसी - 221001
Paper XI, Paper XVI,	5. सिद्धान्ततत्त्वविवेकः -	पं. गङ्गाधरमिश्रकृतटीकोपेतः सिद्धान्ततत्त्वविवेकः, सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयः, वाराणसी
Paper XII,	6. वास्तवचन्द्रशृङ्गोन्नतिः -	सुधाकरद्विवेदीकृता वास्तवचन्द्रशृङ्गोन्नतिः, चौखम्बा संस्कृत संस्थान, वाराणसी
Paper XIII,	7. केतकीग्रहगणितम् -	दत्तराजटीकोपेतम् वेङ्कटेशकेतकरकृतं केतकीग्रहगणितम् सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयः, वाराणसी
Paper XIV, Paper XIX,	8. अर्वाचीनं ज्योतिर्विज्ञानम्	रामनाथसहायकृतम् अर्वाचीनं ज्योतिर्विज्ञानम्, सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयः, वाराणसी
Paper XVII,	9. नीहारिका -	गोरखप्रसादद्विवेदीकृता नीहारिका, मोतीलाल बनारसीदास प्रकाशनम्, दिल्ली
Paper XVIII,	10. रेखागणितम् -	मुरलीधरठक्कुरकृतं रेखागणितम्, चौखम्बासंस्कृतप्रकाशनम्, वाराणसी

M.Phil. Program 2019 to 2021

Paper No – 1.

क. सिद्धान्तदर्पणः (1-3 प्रकाशाः)

ख. होरासारः (राशिविभागात् बलनिरूपणपर्यन्तम्)

Paper No – 2.

भारतीयज्योतिषम्

Signature of the HOD